

Rok akademicki: 2020/2021

ID zajęć: 538255

ETAP: Semestr zimowy

**Informacje ogólne:**

**Prowadzący:** dr Katarzyna Litwińska-Rączka

**Organizator:** Wydział Nauk Społecznych  
Instytut Psychologii

**Liczba godzin tygodni / semestr:** 2 / 30

**Jezyk wykładowy:** Język polski

**Kierunek studiów:**

**Lokalizacja w planach rocznych:** Rok - Semestr

**Punkty ECTS:**

**Forma zaliczenia:** Nie sklasyfikowany

**Cele przedmiotu:**

C1 – zdobycie przez studentów wiedzy psychologicznej dotyczącej godzenia przez pracownika wielu ról społecznych.

C2- nabycie umiejętności analizowania i interpretowania zachowań pracowników godzących wielorakie role społeczne.

C3 – opanowanie umiejętności wypowiadania się na temat zachowań pracownika w sposób całościowy, z uwzględnieniem różnych sfer jego aktywności.

C4-nabycie podstawowych kompetencji podejmowania i realizowania zadań mających na celu wspieranie godzenia przez pracowników różnych ról społecznych .

**Wymagania wstępne:**

W1 - student 2 roku psychologii

**Efekty kształcenia dla przedmiotu:**

**WIEDZA K\_W05**

student posiada pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia w różnych kontekstach społecznych oraz czynników stymulujących/utrudniających ten rozwój; posiada pogłębioną wiedzę na temat roli podstawowych środowisk (rodzina, szkoła, media, rówieśnicy, praca) dla funkcjonowania jednostki; posiada wiedzę na temat godzenia ról społecznych pełnionych w obszarze pracy i rodziny i jego znaczenia dla funkcjonowania jednostki, rodziny i organizacji

**UMIEJĘTNOŚCI K\_U05**

student potrafi zaplanować i przeprowadzić proces diagnostyczny dotyczący różnych sfer funkcjonowania człowieka oraz jakości środowiska społecznego i organizacji oraz wskazać ograniczenia przeprowadzonej diagnozy ; potrafi interpretować uzyskane wyniki i integrować dane pochodzące z różnych metod badawczych oraz wskazać kierunki dalszych działań psychologicznych uwzględniające indywidualne (środowiskowe) potrzeby oraz zasoby jednostki (grupy społecznej)

**POSTAWY (KOMPETENCJE SPOŁECZNE ) K\_K04**

student ma świadomość znaczenia sfery psychicznej człowieka dla jakości jego funkcjonowania we wszystkich obszarach życia, posiada przekonanie o potrzebie wspierania jednostek w aspekcie ich kompetencji psychospołecznych. Dostrzega potrzebę odpowiedzialnego popularyzowania wiedzy z zakresu psychologii

K\_K04 ma świadomość znaczenia sfery psychicznej człowieka dla godzenia ról pełnionych w obszarze pracy i rodziny; posiada przekonanie o potrzebie wspierania jednostek i grup w aspekcie ich kompetencji psychospołecznych związanych z godzeniem wielorakich ról społecznych

**Metody dydaktyczne:**

wykład  
burza mózgów,  
praca w grupach,  
ćwiczenia aktywizujące,  
warsztaty,  
analiza przypadków

**Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:**

Ocena bardzo dobra:

WIEDZA : student posiada dobrze ugruntowaną wiedzę dotyczącą psychologicznej problematyki godzenia ról pełnionych w środowisku pracy i

## Opis zajęć: Psychologia ról rodzinnych i zawodowych (PBIP) (ćwiczenia)

rodziny oraz ich znaczenia dla funkcjonowania jednostki, rodziny i organizacji; bardzo dobrze zna i rozumie terminologię związaną z psychologiczną problematyką godzenia wielorakich ról społecznych

**UMIĘTNOŚCI:** student potrafi trafnie wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin do analizowania i interpretowania zachowań człowieka godzącego wielorakie role społeczne oraz wskazać i opisać uwarunkowania (osobowe, społeczne oraz kulturowe) zachowań człowieka w kontekście godzenia pracy i rodziny

**POSTAWY:** student prezentuje dobrze ugruntowaną świadomość znaczenia sfery psychicznej człowieka dla godzenia przez niego ról pełnionych w obszarze pracy i rodziny i posiada głębokie przekonanie o potrzebie wspierania jednostek i grup w aspekcie ich kompetencji psychospołecznych związanych z godzeniem wielorakich ról społecznych.

Ocena dobra:

**WIEDZA :** student posiada ugruntowaną wiedzę dotyczącą psychologicznej problematyki godzenia ról pełnionych w środowisku pracy i rodziny oraz ich znaczenia dla funkcjonowania jednostki, rodziny i organizacji; dobrze zna i rozumie terminologię związaną z psychologiczną problematyką godzenia wielorakich ról

**UMIĘTNOŚCI:** student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin do analizowania i interpretowania zachowań człowieka godzącego wielorakie role społeczne oraz wskazać i opisać uwarunkowania (osobowe, społeczne oraz kulturowe) zachowań człowieka w kontekście godzenia pracy i rodziny

**POSTAWY:** student prezentuje ugruntowaną świadomość znaczenia sfery psychicznej człowieka dla godzenia przez niego ról pełnionych w obszarze pracy i rodziny i posiada przekonanie o potrzebie wspierania jednostek i grup w aspekcie ich kompetencji psychospołecznych związanych z godzeniem wielorakich ról społecznych

Ocena dostateczna:

**WIEDZA :** student posiada niewielką wiedzę dotyczącą psychologicznej problematyki godzenia ról pełnionych w środowisku pracy i rodziny oraz ich znaczenia dla funkcjonowania jednostki, rodziny i organizacji; w niewielkim stopniu zna i rozumie terminologię związaną z psychologiczną problematyką godzenia wielorakich ról

**UMIĘTNOŚCI:** student w niewielkim stopniu potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin do analizowania i interpretowania zachowań człowieka godzącego wielorakie role społeczne oraz wskazać i opisać uwarunkowania (osobowe, społeczne oraz kulturowe) zachowań człowieka w kontekście godzenia pracy i rodziny

**POSTAWY:** student prezentuje niedużą świadomość znaczenia sfery psychicznej człowieka dla godzenia przez niego ról pełnionych w obszarze pracy i rodziny i posiada słabo ugruntowane przekonanie o potrzebie wspierania jednostek i grup w aspekcie ich kompetencji psychospołecznych związanych z godzeniem wielorakich ról społecznych

Ocena niedostateczna:

**WIEDZA :** student nie posiada wiedzy dotyczącej psychologicznej problematyki godzenia ról pełnionych w środowisku pracy i rodziny oraz ich znaczenia dla funkcjonowania jednostki, rodziny i organizacji; nie zna i nie rozumie terminologii związanej z psychologiczną problematyką godzenia wielorakich ról

**UMIĘTNOŚCI:** student nie potrafi wykorzystać wiedzy teoretycznej z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin do analizowania i interpretowania zachowań człowieka godzącego wielorakie role społeczne, nie potrafi wskazać i opisać uwarunkowań (osobowych, społecznych oraz kulturowych) zachowań człowieka w kontekście godzenia pracy i rodziny

**POSTAWY:** student nie ma świadomości znaczenia sfery psychicznej człowieka dla godzenia przez niego ról pełnionych w obszarze pracy i rodziny i nie posiada przekonania o potrzebie wspierania

### Treści programowe przedmiotu:

Psychologiczne aspekty pełnienia przez jednostkę ról rodzinnych ( rodzica, małżonka, osoby sprawującej opiekę nad chorym członkiem rodziny itd.) oraz ich związek z funkcjonowaniem w rolach zawodowych. Psychologiczne mechanizmy łączące pełnione role społeczne. Efekty godzenia ról zawodowych i pozazawodowych na poziomie jednostki, rodziny i organizacji. Czynniki utrudniające godzenie ról zawodowych z pozazawodowymi (na poziomie jednostki, organizacji i rodziny). Czynniki umożliwiające godzenie ról zawodowych z pozazawodowymi (na poziomie jednostki, organizacji i rodziny). Specyfika godzenia ról rodzinnych i zawodowych na różnych etapach w cyklu życia rodziny pracownika. Potencjał, wyzwania i zagrożenia dla godzenia wielu ról związane ze współczesną kulturą i przemianami technologicznymi oraz cywilizacyjnymi. Zasady etyczne obowiązujące w czasie kontaktu psychologa z klientem i jego rodziną. Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpowiedzialności prawnej psychologa.

### Literatura:

1. Lachowska B. (2012). Praca i rodzina – konflikt czy synergia? Konflikt i facylitacja między rolami rodzinnymi i zawodowymi – uwarunkowania i znaczenie dla jakości życia kobiet i mężczyzn, Lublin: Wydawnictwo KUL.
  3. Lachowska B. (2012). Wielorakie role społeczne – konflikt czy facylitacja? W: I. Ulfik-Jaworska i A. Gała (red.). Dalej w tę samą stronę (223-246). Lublin: Wydawnictwo KUL.
  5. Ten Brummelhuis L. i Bakker A. (2012). A resource perspective on the work-home interface. *American Psychologist*, 67, 7, 545-556.
- Literatura dodatkowa:
4. Lachowska B. (2010). Konflikt i facylitacja jako mechanizmy wzajemnych oddziaływań pracy i rodziny – analiza różnic płciowych. W: T. Rostowska i A. Peplińska (red.). *Psychospołeczne aspekty życia rodzinnego* (283-298). Warszawa: Difin SA.
  5. Lachowska B. (2009). Synergia między pracą i rodziną. Badania aktywnych zawodowo par małżeńskich mających dzieci. W: Z. Uchnast (red.) *Synergia w relacjach interpersonalnych i w organizacjach. Wybrane zagadnienia z psychologii kierowania* (157-170). Lublin-Nowy Sącz: TN KUL; WSB – National-Louis University.
  6. Lachowska B. (2008). Wzajemne oddziaływania pracy i rodziny – perspektywa konfliktu i facylitacji. W: L. Golińska i B. Dudek (red.). *Rodzina i praca z perspektywy wyzwań i zagrożeń* (431-444). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.